

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 29, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

PARAULAS D' OR.

Lha pensaments tan oportuns y que responen ab tant acert a las més imperiosas necessitats de la existencia nacional, que seria menester grabarlos ab lletres d' or... si avuy tinguéssim or a Espanya. L' or, lo vil metall, ha fugit de la nostra terra, desgovernada pels partits monárquichs; pero la mina d' or de la eloqüencia y del patriotisme que radica en lo cervell de Castelar y brolla espléndida pels seus llabis, no s' estroncará, mentres lo gran patriótic conservi un sol alé.

Escollém lo més sustanciós de las sevas opinions sobre l' actual crisis económica, manifestadas ab soberana franquesa:

«Cada vegada—diu Castelar—que veig posar pedras en las fortaleras y no rails sobre la terra; botar acorassats inútils al Océa y no vapors mercants; aumentar los soldats de las nostras guarnicions y 'ls alardeigs aparatosos de guerra, mentres res se fa per obtenir un presupost de llibertat y de pau; cancerar lo déficit cada vegada més fondo que devora 'l moll dels ossos de la nació mercés a una administració increible y a uns gastos ruinosíssims, m' assaltan ideas pessimistas, que están en contradicció ab la sana complexió de optimisme que deu món enteniment al cel, y desespero de veure en ma patria lliure la democracia unida ab la prosperitat consegüent a un regiment de dret, abont predomini 'l treball y 's desarrolli 'l progrés. Aixís es que no mereixerá 'l nom d' espanyol aquell, siga qui vulga, que desdenyi la bandera del presupost del treball, quals lemas ben realisats prosperarian la nostra vida nacional, contra aquest altre presupost de neutralitat defensiva que porta aparellat un gran desastre.

»La méva campanya parlamentaria será activa y fora de tota política militant. Defensaré per fora d' Espanya la més absoluta neutralitat. Ni alianças ab los francesos, ni ab los alemanys, ni ab los russos. Dintre d' Espanya demanaré un presupost de la pau y una política d' ordre, de treball y de progrés.

»Es necessari fer un presupost de la pau, y 'l partit conservador está incapacitat pera formarlo. Al nom sol del partit conservador, surgen las qüestions de las alianças y 's parla de la neutralitat defensiva, y sembla com que 's prepara la nació a una política de resistencia y de forsa. Lo cambi de política s' imposa, perque las lleys no tenen eficacia sense 'l seu instrument adequat...

»Jo de mi sé dir que 'ls debers imposats per la posició política en que la méva patria s' ha servit colocar-

me, no serán un moment descuidats, y que penso emprendre en defensa de las economias una campanya com la en altre temps empresa en defensa del Jurat y del Sufragi universal.»

A las eloqüents paraulas de Castelar poca cosa devém afegir, ja qu' ellas, per si solas, ho diuen tot. Impossible senyalar ab més concisió y acert la causa verdadera de nostres mals, y l' únic remey que correspón aplicar pera que cessin.

Los partits monárquichs, y 'l conservador en primer terme, están demostrant cada dia la seva ineptitut. May s' havia disfrutat a Espanya un periodo de pau més prolongat, un periodo que 'ls permetia reorganisar l' administració, normalisar la Hisenda y emprendre aquelles obras necessarias pera 'l foment de la pública riquesa, a fi de recuperar lo temps perdut y aixecar lo nivell de la nostra prosperitat. Donchs, a pesar de tan propicias circunstancias, hem anat sempre de mal en pitjor: los gastos han crescut, la empleomania s' ha desarrollat, lo despilfarro domina ab tot desenfreno; gastém sumas inmensas per exercit y no tenim exercit; dispendiem cantitats fabulosas per marina y careixém de barcos, y tot de un plegat se desencadena una crisis que amenssa postrarnos, colocantnos en la mateixa situació de las més desventuradas nacions americanas.

Frayts més amarchs y dolorosos ne podiam esperarlos del arbre de Sagunto.

Ha arribat lo moment de posar remey al mal. Los monárquichs no poden prescindir del despilfarro. Cal, donchs, que 'l país prescindeixi del despilfarro y dels monárquichs que l' ocasionan.

Castelar ha donat una prova de valor civich atacant de cara aquest afany de tenir contents als soldats, costi lo que costi, en la creencia de que sense la forsa de las bayonetas se 'ls acabaria 'l turró en menos de vuyt dias.

Que 'l país consulti lo que ha de fer: que ho consulti ab lo cor... y si no 'n té prou ab lo cor, que ho consulti ademés ab la butxaca.

Los homes desenganyats de la política y que blasonan de no professar cap opinió, diran si 'ls convé seguir aixís, ó emprendre resoltament los derroters senyals per Castelar, ab un patriotisme y una fermesa de conviccions de que no hi ha gayres exemples en la nostra patria.

P. K.

»s parla de res més que de la baixa de la Bolsa y de la pujada dels cambis. Aixó vol dir senzillament que d' Espanya va desapareixent lo crédit; que 'ls diners van fugint; que prompte no quedarán més que bitllets de Banch, y que 'ls objectes necessaris a la vida

adquirarán dintre de poch preus exagerats verdaderament insoportables.

Y para ver tal situació se hizo la gran restauración.

La crisis a cada moment més pavorosa, y las [Córts] continuant tancadas.

Se tracta de un Congrés, nombrat com tothom sab, pel mateix govern, y tals s' han posat las cosas, que fins a un Congrés de aquesta naturalesa 'l Mónstruo li té por. Volea dirme lo que succehirá 'l dia que 'l país s' alsi de puntetas y cridi:—¡Demano la paraula!?

En Cos Gayón es una verdadera calamitat. Se li escorra a las mans la mitxa del crédit y 's queda tranquil com si tal cosa.

No es sensible y perillós que administri la Hisenda tan malament, ja qu' es més perillós y més sensible encare que 's figuri administrarla bé.

De tot lo qu' está passant en materia de crisis económica, 'ls fusionistas ne donan la culpa als conservadors, y 'ls conservadors ne donan la culpa als fusionistas.

¿Sabrian dirme qui té rahó? Tots dos. Ni 'ls uns ni 'ls altres serveixen, y ells mateixos ho están dihent molt clar. Prenémne nota 'ls partidaris de la República.

MENUDENCIAS (Pequeñeces... catalanas) pel Pare A. March, de la Companyia de La Esquilla de la Torratxa.

Ab aquest títol, ha publicat lo nostre estimat amic A March, a qui 'ls lectors de LA CAMPANA ja coneixen, una interessant noveleta, contestant indirectament a las Pequeñeces del Pare Coloma, que ha obtingut un éxit complet.

Apart de la intenció y travessura que respira la obra, acaba de ferla més simpática y agradable la bonica ilustració ab que l' ha adornada lo nostre dibuixant M. Moliné.

Ademés, en Menudencias hi ha 'l retrato del conegut redactor de La Esquilla; un retrato tret del natural y com no 'n corran gayres, a pesar de lo qual lo llibre costa sols dos ralets.

Felicitem de totas veras al nostre amic A. March y li desitjém molts triunfos com lo que ha obtingut ab sa primera obra.

Parlant fa poch dias en Cánovas de la probabilitat de que dintre de poch ens caygui a sobre la pitjor desdita ó siga la circulació forsa del paper moneda, va dir:

—Si tal cosa arriba a succehir, no será nou en lo mon, ja que la circulació forsa del paper moneda a Italia la tenen, y per aixó Italia viu y prospera.

La pobra Espanya, trista y abatuda al veure tanta flema, va exclamant: —Que 'm treguin aquest home del davant; que 'l treguin dess' guit ó estich perduda.

Lo primer efecte de la ley de marras autorisant al Banch d' Espanya per aumentar la circulació del paper moneda, ja l' estém veient tot just s' ha posat en planta. Una alarma colossal, una inquietut sens exemple, una

depreciació extraordinària en los fondos públics y un augment pavorós en los cambis.

Lo mateix Banch d' Espanya no té motius d' estar mica content, ja qu' en un sol dia las sévas accions van sufrir una baixa de 19 enters.

Pèls accionistas del Banch d' Espanya las accions triunfants, comensan á tornarse *passions* dolorosas.

Quan se sent dir qu' es precis sostenir un exercit superior á las nostras forsas, n' hi ha per esborronarse.

Jo crech que ni 'l mateix exercit pot voler que 'l país s' arruini, y ell menos que ningú.

Los soldats de la patria que donan la vida y la sanch en sa defensa ¿no sacrificaran lo dia que convinga una cosa que val menos que la sanch y la vida? ¿no sacrificaran la butxaca?

Seria desconeixer lo patriotisme del nostre exercit per no creure en aquesta classe de sacrificis.

Lo que hi ha aquí que tot lo que passa dimana del desgabell administratiu y de la immoralitat ensenyorida de las esferas oficials.

Estant la Espanya regularment administrada, hi hauria recursos per tot.

¿Vol ajudarnos 'l exercit á restablir una administració honrada y previsorà, com altrás vegadas ens ha ajudat á restablir la llibertat y la democracia?

Lo dia que 's decideixi farà un gran bè á la nació.

Lo nostre bon amich lo reputat metje de la *Casa de Socorro* del districte de las Dressanas, D. Guillem López, ha obert en lo carrer Nou de Sant Francisco, 25, tercer, un *Gabinet traumatològich*, perfectament organitzat, pera 'l tractament de *torceduras, luxacions, fracturas y llesions* produhidas per instruments y màquines: las horas de consulta son de 2 á 4.

Sapiguts la llarga pràctica y especialissims coneixements que 'l doctor López posseheix en aquest difícil ram de la ciencia mèdica, 'ns atrevim á augurarli pèl seu nou *Gabinet* tanta honra com profit.

¿Qué fan los fusionistas davant dels apuros qu' están passant los conservadors?

Los fusionistas? No res: los fusionistas entonan uns goigs, qual estribillo es com segueix:

«Los conservadors s' ofegan;
los conservadors naufragan...
¡Reyna y advocada nostra,
guardaunos de caure á l' aygua!»

CARTAS DE FORA.—A Cervelló, temps enrera, va ser suspès 'l arcalde y una part del ajuntament, al objecte de que 'ls tribunals depurin la responsabilitat que 'ls puga cabre, en causa que se 'ls segueix per haver faltat als preceptes de la llei electoral. A conseqüència de la seva suspensió se n' han tingut de nomenar de interins; pero aquests s' han triat á gust dels suspesos, de manera que 'l arcalde nou més que un arcalde es un estaquiro, continuant lo seu antecessor remenant las cireras, intervenint en tot y deixant sentir sobre 'l poble 'l pés dels seus capritjos. Si aixó es respectar las disposicions dels Tribunals de Justicia, que ho vegi 'l governador de la Provincia y prengui las disposicions necessarias.

M' escriuhen de Poble de Claramunt que una riera va emportarse'n unas passeras, havent quedat ja fa dias en tal situació 'l pas, que 'ls viandants, si volen atravesarlo, han de descalsarse, á riscos de agafar una calampandria. ¿Es que 'l arcalde de Poble de Claramunt té interès en augmentar lo registre de deluncions?

Era de veure 'l predicador que anà al Masnou á fer lo novenari d' ànimas, agafant un Sant Cristó que hi ha al costat del cubell místich, y esgrimintlo á tall de trabuch, com si hagués de fer una desgracia. L' única cosa bona que digué es qu' ell no 's cansaria may de confessar, en especial á las donas y á las noyas que se li presentessin. ¡Tira peixet!

Excitat per l' èxit grandios que tingué el *meeting* federal celebrat un de aquests dias en obsequi del Consell regional federalista de Catalunya, lo rector de Sant Sadurní, conegut per mossén Tortuga, insultá als cafés, cassinos y á algunas personalitats del partit federal, principalment al Sr. Deu, de Olot.—Un cop va acabar la corda va fer predicar á un frare mal carat y de barba embullada, 'l qual digué que 'l citat Sr. Deu no era Deu, sino un dimoni, afirmant que anys enrera havia obligat á una nena seva á tirar balas als Sants de la iglesia de Olot ab una pistola, com també havia ficat un gosset dintre 'l sagrari y abeurava las vacas y 'ls bous en las pilas baptismals.—Es impossible que surtin més bestiesas de la boca de un frare.

Un predicador que anà á Martorell, degudament instruhit pèl rector de Pallejá, contá 'l següent cas, sense que li escapés lo riure: Hi havia á Pallejá un cap de colla, que un diumenge anà á cobrar dels amos la senmanada per pagá als mossos; pero en lloch de distribuir los diners, anà al café á jugarse 'ls y 'ls perdé. Sortia del café á una hora avansada de la nit, y no sabent lo que 's feya 's doná al dimoni. Y 'l dimoni li sortí, trobantse davant de la rectoria, de manera qu' ell, mitj espaimat, demaná á grans crits auxili al rector. Aquest baixá á ajudar-lo y 'l acompanyá fins á casa seva, recomenanti que junt ab la seva dona resessin una part de rosari. Aquest es lo fet ab que 's ha pretés donar á entendre que 'l dimoni, surt encare avuy, aixis que 'l demanan, com en los temps de la picó.

¿Hi ha en tot aixó alguna cosa de veritat? Sí, senyor. Pero no sortí 'l dimoni; lo que sortí sigué un dels mossos que no havia cobrat, y que, com es natural, estava fet un dimoni. Ni més ni menos. Sembla mentida que 's prenga peu de un fet aixis per embaucar á unas quantas dotzenas de llanuts.

DESDE XAUXA.

16 de novembre de 1891.

STIMADÍSSIM Sr. Director: Si vol que li siga franch, li escrich, més que per altra cosa, perque no sé qué fer y tinch ganas de distreurem una mica posantlo al corrent de la situació actual d' aquest país.

A pesar de lo que alguns calumniadors fan corre, may s' havia trobat Xauxa en un estat tan brillant y digne d' enveja. Tot marxa bè, tothom es fells, nadém en un mar de abundancia... en fi; bastará dirli que jo hi pescat un empleo dels millors, mon germá es vista d' aduanas, mon cunyat es secretari d' un govern civil y l' oncle es regidor; es dir, que tots la ballém grassa.

La gent que treballa y produheix de debó, 's queixa y passa tot lo dia fent protestas y reclamacions; pero nosaltres no 'n fem cabal, perque sabem de sobras que las clases productoras may están contentas y que si 'ls privavan de fé 'l pobre, 's creurían que 'ls falta quí sab qué.

Tot aixó que 's diu de si 'l industria, de si 'l comers, de si 'l agricultura están en situació crítica, son puras falornias sense 'l menor fonament.

L' industria treballa tot lo que vol y ningú li posa trabas. Dirán que lo que produheix no ho ven... ¿Qué té que veure? Aixó es culpa dels compradors, que á la quènta no necessitan res. Y després; si 'ls fabricants no poden vendre, que fassin una cosa: que descansin. ¿Hi ha res més cómodo que reposar?

Lo comers. ¡quín' altra xeringa! Lo comers de Xauxa, contra lo que molts asseguraran, es un dels més actius y floreixents del món. Es veritat que casi no exportem res, pero en cambi ¡quín moviment d' importació més constant! Los alemanys sols, en cosa de quatre messos 'ns han enviat esperit de patatas y draps per valor d' una pila de milions de pessetas.

Pero los que ab ménos rahó 's queixan son los agricultors. ¿Sab per qué 's exclaman actualment aquests fulanos? Perque á Fransa no 'ls volen comprar lo ví que cullen. ¿Ha vist barra com aquesta? ¡Anarse á cremar perque quatre esmolets se 'ls quedin ó deixin de quedar unas quantas botes de ví... Si tinguessin orgull nacional, si recordessin que Xauxa may s' ha humiliat per ningú, los senyors agricultors, en lloch d' empiparse ab lo desayre dels francesos, agafarian lo ví que ells retxassan... y se 'l beurían.

Passant á un altre punt, li diré que 'l govern está sumament tranquil y satisfet. Tenim l' ordre públic assegurat, los revolucionaris no donan senyals de vida... y ab una mica de vigilancia en los quartels, un exercit d' espías á la frontera y un que altre rumor cada dos ó tres dias, aixó es materialment una bassa d' oli.

La esquadra, bona, gracias á Deu En virtut de la sabia previsió del ministre del ram, que no permet que las embarcacions s' allunyin de la sorra, fa alguns mesos que no hem perdut cap barco dels tres ó quatre que tenim, contant los nous y 'ls vells.

A propòsit de barcos nous: li comunico que aquella fragata que fa dotze anys vam comensar, continúa adelantantse ab gran rapidés: la quilla ja está tota colocada y ara marxará una comissió al extranjer á comprar puntas de París y aygua-cuyt pera prosseguir la construcció del casco.

Del Banch nacional ni s'iquiera n' hi vull parlar, perque suposo que ja deu sapiguer que tot lo que 's diu contra ell es un teixit de mentidas. ¡Mirin que anar á duptar de la solidés del Banch, dihent que si 'l seu fondo de garantia es naps, que si 'ls seus balanços son cols y que si 'ls bitllets que circulan son en major ó menor número!... ¡Quína cosa més ridícula! Lo que s' ha de mirar no es aixó, sino las ganancias: no hi h cap altre Banch que donga 'ls dividendos que dona aquest als seus accionistas ¡Y que vajan cantant, los seus enemichs!... ¡Criaturas!

L' or, hi ha que confessarho, escasseja una mica; pero aixó no vol dir res. Personas inteligents aseguran que la causa d' aquesta escassés es la Exposició universal que varem fer últimament. Com llavors tothom va guanyar medalla d' or, ara no n' hi ha per fer monedas: tot está empleat en medallas.

Tenim, com ja deu saber vosté, tancadas las Corts, y sembla que 'l govern no pensa per ara obrirlas. Trobo que fa bè ¿Qué n' acabaria d' aixó? ¿Sentir uns quants discursos violents de oposició y rebre un vot de confianssa de la majoria?

Actualment no se sab que hi haja cap desafío pendent: fa un xiquet de fresca y las sanchs s' han tranquilisat bona cosa.

Per últim, s' assegura que aviat comprarém fusells nous y 'ns pujarán la contribució una mica més.

Es tot quan té que comunicarli son amich y S. S.
TÁSTICH-FAN.

VARIACIONES.

Buyt lo silló de Marina pèl lance de 'n Beranger, diu qu' en Cánovas li busca un successor de talent. Y ¿saben á quí projecta donar lo puesto que ha pres al gran Beranger del lance? Pues... al mateix Beranger.

De todas las mil tragerias que ara estém atravesant, segons las veus que circulan, sóls ne té la culpa 'l Banch. Y de tal modo l' acusan de davant y de detrás, que 'l Banch, més que Banch d' Espanya, es lo banch... dels acusats.

Han preguntat á en Sagasta qué opina que s' ha de fer per revivá 'l nostre crédit, y l' home ha respost, sonrihent: —Me sembla... si no m' enganyo... tal vegada... per 'nà bè... en rigor... penso... calculo... que... en aixó no hi entench res.

A pesar dels grans esforços que 'l mónstruo fa día y nit, hi ha tres ó quatre ministres que parlan de dimitir. ¡Malorum, malorum signum! ¡Si deurá estar consumit l' edifici, que las ratas ja 's preparan á fugir!...

—Soch hortelá.—Me 'n alegro. ¿Qué se li ofereix?—Pues res; m' han dit que 'l Banch va á horas d' ara buscant or per tot arreu. —En efecte...—Donchs ¿li sembla si voldrá comprarme 'l meu? —No: 'l seu or es hort ab H, y aixó al Banch no li serveix.

Diu que á Berlín y á Viena, á causa dels vents reynants, han quebrat cinch ó sis casas de banquers molt reputats. Lo mal temps no ha de cridar-se; pero, si allí están pelant; no será de més posarnos las barbas á remullar.

¡Qué compón lo de Consuegra! ¡qué vol dir lo roch de trens que ara poch va haverhi á Burgos!... ¡si tot aixó es sucre y mel! Nada menos que 's fa corre (jaguántinse á la pare!) que dintre quinze ó vint dfas ¡¡¡en Campos será govern!!!

¿No 's lamentavan fins ara de que tot está baixant, las fransas, los norts, las cubas, los banchs, lo consolat...? Anímense, tranquilisínse y vájínse entusiasmant: no tot tenen de ser baixas: ja ha pujat... lo preu del pa.

Si guardas una cinquena, guardas cinch dures cabals: si ets amo d' un duro en plata tens uns vint rals, mal contats. Si tens un paper d' aquestos que 'n diuhen bitllets de Banch, llavors... jo no sé qué dirte: lo que tens... ¡sóls Deu ho sab!

C. GUIL.

LA SANCH BLAVA.

LEY es de la Naturalesa que tot quan no avansa acaba per finir La noblesa 's troba en aquest cas. A copia d' empeltarse uns ab altres, los avuy existents portan un enfilat de tituls paregut á la qua dels estels. La noblesa va colantse; y sobre 'l paper de filtre de l' existencia va deixant á sos successors, cada dia més escassos, entre 'l pòsit dels sobrenoms y apellidos. Aquells guerrerons de l' antigor, que vivian dintre

l' armadura com los llagostins dintre sa closca, que esclofollavan un sach de nous ab un cop de puny, y que lluytaván per son Deu, per sa patria y per son rey fins estar escolats, van cedint la plassa als seus descendents, que viuhén á racés dels bastidors, apuran xampany y mansanilla, y liquidan los últims diners, producte de las terras conquistadas pèls rebesavis. Fornits y braus aquestos, eran capassos de portar al món, entre llegitims y naturals, un centenar de fills; demacrats los moderns pèls vicis, arriban ab prou feyna, y algún cop ab ajuda de Cirineu, á donar nous plansóns á la familia, que resultan verdaderas flors d' invencul, nodrits de quitxalla ab biberón, creixent dins de casa neulits y granalluts, pera acabar sos dias victimas de qualsevol malayrada. Fumador y malparlat á l' adolescencia, pera aflamencarse y sostenir *queridas* á la joventut, passa la vida entre las adulacions dels seus satélits ó sangoneras.

A la noblesa de la sanch ha seguit la noblesa dels diners. La galvanoplastia bursátil cubrint d' or als menestrals ha obrat una revolució. Los tituls nobiliaris han cedit lo lloch als tituls del Deute públic; las accions més heroicas son las accions del Banch d' Espanya, y las obligacions més sagradas son las d' algunas Compañias ferrocarrileras. Tot lo guerrero s' ha metalisat, fins al extrém que de una ferida á la butxaca se 'n diu un cop de sabre.

Y 'ls que s' han aixecat sobre l' escambell de la moneda no van pas á la saga dels antics en quèstió de pretensions. Quí més, quí menos, trastoca costums y maneras per un cambi de fortuna, sens recordarse del certíssim adagi de que «de porch y de senyor, se 'n ha de venir de mena». Hi ha papanatas que haventse fet rich venent claus de ganxo rovellats als Encants, desentaruja las Ramblas á cops de talóns perque porta una corona ducal brodada á la trinxa dels calsetets.

L' Iglesia y l' exercit consumian avants á molts fills de

casas nobles. Com avuy la religió de gran part de aristocràcia es de pà sucat ab oli, no dona pas gran contingut al Sacerdoci. Entre las personas de bona posició hi ha la seva gentussa. Me refereixo a molts pipiolis que fan gala d'una despreocupació ridícula, y 's burlan per igual de las sublimitats bíblicas y dels predicots de novenari d'animas. Aixó sí, quan moren portan capellans al enterro y 's fan passar per l'Església molts que en vida los hauran de passar Boria avall. A defensar la Nació la noblesa no s'hi arrisca. Los rics pagan lo rescat y 's pobres han de sostenir la mare patria, ó mellor dit, la marassa. Perque servir al rey, fregá 'ls plats, netejá 'ls fogons a la coronela y enllustrar las botas del comandant es cosa de l'milicia; en cambi, per paga, sempre als quintos los queda 'l consol de fer maniobras y que morin a tall de conil ab lo clatell desllorigat. Aixis compleixen los obligatoris; la part voluntaria es la dels descontentos eterns. Als homes plens de cintas, llassos, creus, galóns y estrelles no 's parlu del honor nacional. Son los que fan la por, treuen la cara pels cobarts y á voltas fuetegan als que 's aguantan. Es l'agrahiment del pinxo que 's gira contra qui 'l paga. Hi ha militar que s'ha pronunciat mil vegadas, fent més evolucions qu'un corracamas.

Y existeix la noblesa de l'intel·ligencia, que va casi sempre acompanyada de la noblesa de cor. Com si 's sabis estiguessen ofesos de veure que las úniques lletras que s'estiman y s'enlayran son las lletras de pago, escorcollant fins als últims recóns la Ciencia en totas sas formas, han trobat al cap-de-vall la més absoluta igualtat; y per abatre aqueixa tonta superbia humana, l'Antropologia 'ns ha fet fills d'una sola rassa: la Biología, ab lo descubrimient de la célula, agermana bestias ab personas, y la Química, ab son constant desarrollo, pera esborrar las diferencias del color de la sanch, proporciona á quants vulgan y per poch preu la *fenilamina* perque sens faltar á la veritat pugua qualsevol pelacanyas dir: ¡Soch de sanch blava!

XAVIER ALEMANYA.

EMBLA que l'Ajuntament de Manresa ha romput ab los jesuïtes que tants anys feya estavan ensenyorejats de un dels millors edificis de aquella ciutat.

Aquest dia 'm deya un manresà:

—Es aquesta la primera vegada que D. Pere 'l Cruel ha fet una

cosa bona.

Y replicava un seu compatriota:

—En efecte; pero s'ha de tenir en compte que aquesta cosa bona l'ha feta per forsa.

Tant se val: fassis lo miracle... y fassis D. Peré 'l Cruel.

Llegeixo:

«En breve se firmará un tratado de propiedad literaria entre España y la república de Costa Rica.»

Tant se valdria dir que aqueix tractat de propietat literaria 's firmará entre Costa Rica y Costa-pobre.

En Beranger, segons diuhen, tornarà á ocupar en breu lo ministeri de Marina.

¿Han vist res més bufo?

Camprodón va está, inspirat, va está inspirat aquell dia que á sa *sarsuela* millor la va titular *Marina*.

Se assegura que escedeixen de 100 milions de pessetas en or las cantitats remesas d'Espanya á Paris, durant l'últim mes de octubre.

Decididament: l'or s'ha declarat republicà y se'n va á Fransa.

Aquí no 'ns queda res més que la monarquia y 'l paper moneda.

Lo marit de Mme. Melba, reclama del duch de Orleans, per haversela correguda durant tant de temps ab la seva dona, la cantitat de 20.000 lliuras esterlinas, ó sigan 400.000 duros rodons.

¡Un milió de rals per cada banya!

¡Cóm s'eclipsa la corona de Fransa davant de unas banyas tan colossals!

Mentres tant Mme. Melba, que continúa exercint la carrera del teatro, logra, á favor del gran escándol que ha promogut, contractas ventajossimas, que li pagan gustosos los empresarios, en vista de que tant sols pel desitj de coneixer á una dona que ha mogut tan soroll, s'omplan los teatros en los quals funciona.

Lo matrimoni Amstrong Melba pot ben dir que 'ls prínceps de la casa de Orleans son com los porchs, en lo sentit de que no tenen desperdici.

Lo marqués de Comillas ha ofert lo seu concurs al senyor Cánovas, si bé creu que la situació del govern es un bon xich difícil.

Me sembla que 'l millor concurs que l'acaudalat na-

vier podia oferir al Mónstruo, seria un barco de la Trasatlántica.

Pèl dia que aquest volgués dispensarnos lo favor de anarse 'n d'Espanya.

Se deya un de aquests dias que 'l Banch d'Espanya, desitjos de conjurar la crissis que 'ns aménassa, se disposava á adquirir or, costés lo que costés.

Sempre 'm vaig riure de aquesta noticia. No es tan gran lo patriotisme del Banch d'Espanya que s'avinqui á comprar duros á set pessetas.

Per lo tant no creguin que ara ni may lo Banch d'Espanya compri or. Lo únich que intenta al parlar d'or, es *daurar* la pindola.

Però es inútil: ningú es capàs de tragársela.

Deya aquest dia un telégrama:

«En lo próxim Consell de ministres en Cánovas someterá á l'aprobació dels seus companys algunas solucions pera millorar los cambis.»

Y á propòsit de cambis: ¿no 'ls sembla que lo millor seria *cambiar* de govern?

—No, senyor—me respón un que 'ho entén molt bé—lo remey més eficas seria *cambiar* de institucions. Conformes.

Lo Sr. Vivanco, governador de Barcelona, ha fet un viatge á Castelló de la Plana.

Sobre aquest viatge s'han fet molts comentaris; pero la versió més verossimil es la que suposa que 'l nostre governador té 'l propòsit de pendre la mida de las *pan-torrillas* del Cosí, després de lo qual la pendrà de las del Sr. Planas y Casals, y proclamará á la fas d'Espanya qui las té més grossas.

Ascendeixen á 60 prelats francesos que associantse al arquebisbe de Aix, fan cara al govern de la República francesa.

¡Oh afortunada República! ¡Poder matar 60 bisbes ab un tret!... ¡Quina ganga!

Llegim en *El Demócrata*, periódich del Vendrell, que al fer la entrada en aquella vila lo nostre bisbe don Jaume, va ferho precedit de las grallas.

Ni més ni menos que quan hi arriban los *Xiquets de Valls*.

Y apropòsit de la estada del bisbe en aquella vila. Se 'ns diu, per persona que pot saberho, que lo diputat provincial per aquell districte D. Joan Fontana, alias *Panarra*, que no deixá may ni á sol ni á sombra al senyor bisbe, va presentars'hi ell mateix com á vicepresident de la Comisió provincial de la Diputació de Tarragona.

Y en efecte, lo vicepresident de aquella corporació es... D. Joseph Batlle.

Date tonó, Mariquita.

Segons se veu, en *Panarra*, es home de molta barra.

Está plovent á bots y á barrals.

Un Tenorio s'adona de una noya molt maca, que atravessa 'l carrer sense parayguas, y creyentse fer una conquista se li acosta y li diu:

—Senyoreta; 'm vol permetre que l'acompanyi y no 's mullará?

Ella li llenca una mirada terrible y li diu:

—¡No, senyor!

A lo qual replica 'l Tenorio:

—No hauria dit may que una senyoreta tan mullada pogués donarme un *no tan sech*.

A l'amo de una casa de lloguer van portarlo á Sant Boy.

—¡Sembla mentida!—deya un seu conegut parlant ab lo porter.

—Tot lo que vulga, pero ahir mateix van trasladarlo al manicomi.

—Y cóm ha donat á coneixer que havia perdut la rahó?

—De una manera molt senzilla: figuris qu'en un dia dat, va rebaxar lo lloguer de tots los inquilinos.

A LO INSERTAT EN L'ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Ca-ma-ra-sa.*
2. ACENTÍGRAFO.—*Capàs-Capas.*
3. TRENCA-CLOSCAS.—*Emilio Castelar.*

4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Lo Padri.*

5. GEROGLÍFICH.—*Si sanas te curas y vas bé.*

Han endevinat totas las solucions los ciutadans Pep Galleda, Mata-moros y Un Descalabrat; n'han endevinadas 4, P. M. P. y Un Salitrachs; 3, Parrinxo, M. I. T., Cintet Barrera y Cargolinet; 2, Ll. Real, y 1 no més, y Campaner y Nicodemus.

XARADA.

Un *prima al revés-tercera* d'aquells mesos de caló vaig aná á esperar un tren á la mateixa estació; y tingui, sense pensarho, la inmensa satisfacció de extrényer la *hú invertida* de mon amich Salvador que aprofitant la *total* tornava á nostra nació.

Ara, no m'extranyará que ab aquesta relació, *quarta-tercera-segona* lector, ab la solució.

N. ARGEREP.

ACENTÍGRAFO.

—Mira, noy, vé á ca 'n Pere y *total*, qu'está malalt: dígalí que...

—Ca, no, no.

—¿Per qué?

—Perque 'm diu *total*.

DOMINGO BARRINANGA.

TRENCA-CLOSCAS.

D ROSA PENA.

S.^a FELIU.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo títul de un drama castellá:

ARMANDO.

TERS DE SÍLABAS.

... ..

Primera ratlla vertical y horisontal: en la iglesias.—Segona: en las flecas.—Tercera: un célebre general espanyol ja difunt.

CARLOS.

GEROGLÍFICH.

+ TTTT TTTT +
ttt T ttt

J. ALAMALIV.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Nabadet, Noy Gran, Un frare sense dents, Un carboner, Xato del Encant, J. Solanas, J. Ferrer, Assaboriguap, J. Serra. Dos cómichs tronats y Pau Timba.—*Lo que 'ns envolan aquesta senmana no fa per casa.*

Ciutadans Pep Galleda, Artur de Vilafranca, J. Uson, J. Aran Gaya, Mr. Eugon, Ciutat Barrera y Cargolinet, Sianet Maco, Un mestre d'estudi, Domingo Bartrinanga, Diumenje Bartrina y D. Bartrina C.—*Publicaré una cosa de lo que 'ns envlan.*

Ciutadà Emilio Llonecipa: Tots los quentos que 'ns envia son vells y resapiguts.—J. Sallentag: Va be lo que 'ns remet.—Un incògnich: Enterats y ho tindrem en compte.—F. Candi: Es molt fluix.—Ama-deo: No va prou bé.—Cantor de Catalunya: Es bastant buyd: ademés hi abundan massa 'ls diminutius per suplir la falta de rimas.—A. Llimoner: Farém las indicacions al editor perque pugua complaure 'l. Lo que 'ns envia va bé.—E. V.—Vilafranca: La senmana proxima 'n parlarém; ja que la superabundancia de original no 'ns ha permés ferho la present.—R. Fabregas: Va bé.—A. Linares P.: En la primera hi ha més jays! qu'en unas malaguenyas: la segona no 'ns agrada.—Mayet: Gracias per l'envio del periódich. Dels can'ars n'aprofitarem un parell.—E. Sunyé: Aprofitarem gran part de lo que 'ns remet.—J. P. (San Cugat del Vallés).—Ara som nosaltres los que no enteném a vosté.—Los versos no poden publicarse.

Está per sortir

L'ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA
PERA 1892

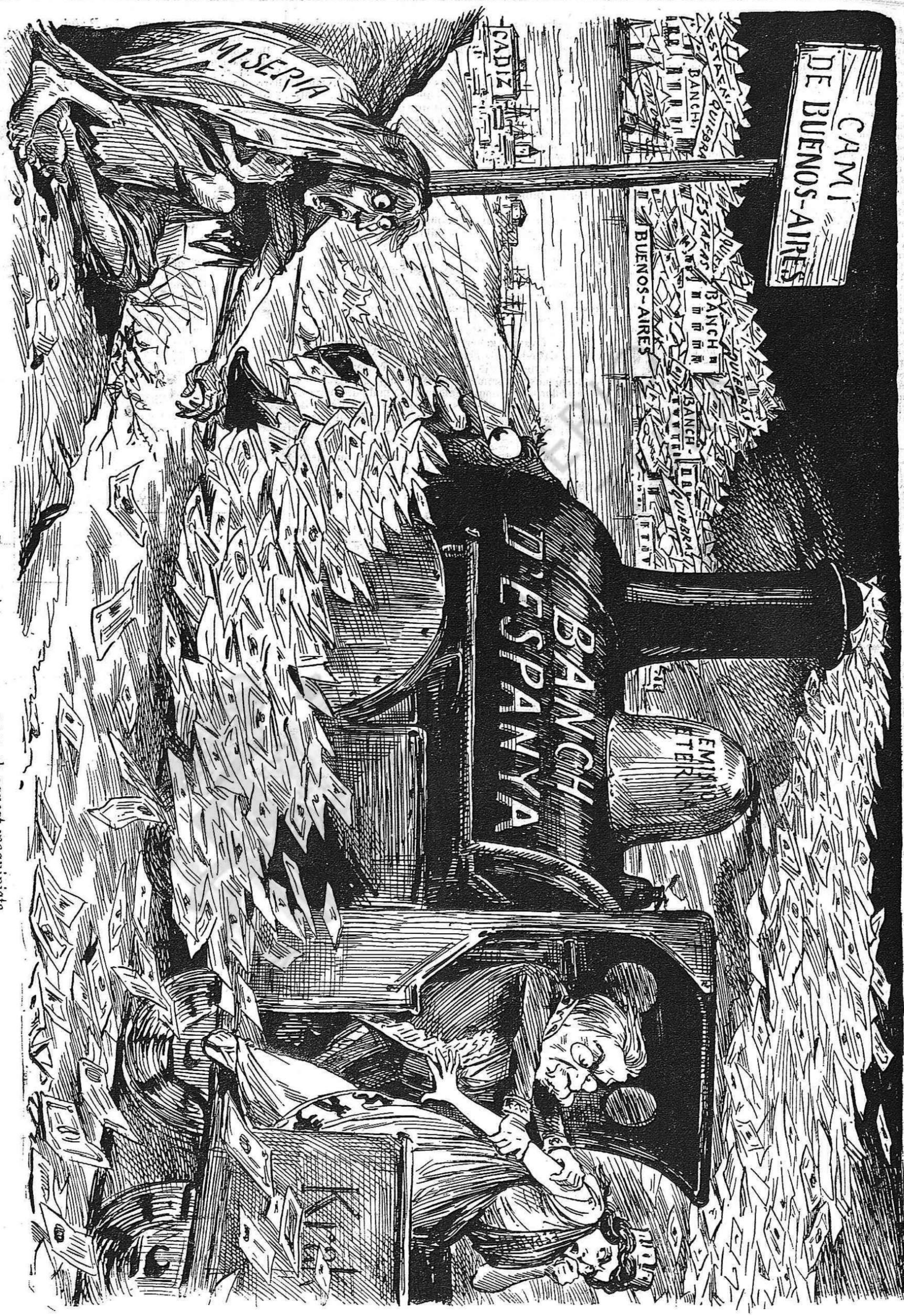
Espléndida ilustració y text dels principals autors catalans.
Quatre grans planas cromo litografiadas, degudas al llapis de M. MOLINÉ.

¡¡No costará mes que 2 ralets!!

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj, 20*

Barcelona: Imp de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

D' ESPANYA Á CA'N PISTRAUS. - VIATJE FORSÓS Y Á GRAN VELOCITAT.

Diuen que hasta Buenos Ayres
dintre poch arribarém;

pero ab aquest magninista
jo fins crech que 'n passarém.